

Klei maken

Twee manieren om zelf klei te maken

Je hebt vast wel eens met klei gespeeld toch? Deze keer maken we zelf klei! Leuk om te maken en nog leuker om mee te spelen.

Duur	: 30 minuten
Vorbereidingstijd	: 15 minuten
Ontwikkeling	: <ul style="list-style-type: none"> • Cognitieve ontwikkeling: Kleuren en vormen • Creatieve ontwikkeling: Beeldende expressie • Motorische ontwikkeling: Fijne motoriek, Sensomotorische ontwikkeling • Sociaal-emotionele ontwikkeling: Zelfstandigheid
Doelgroep	: Peuter (2 tot 4 jaar), Kleuter (4 tot 6 jaar), 6-8 jaar, 8-12 jaar
Soort activiteit	: Ontdekken, techniek en proefjes
Groeps grootte	: Individueel, Groep tot 3 kinderen, Groep tot 10 kinderen, Groep meer dan 10 kinderen

Wat heb je nodig voor het maken klei voor de doelgroep 2-12 jaar?

Voor een grote bal klei heb je het volgende nodig

- bloem
- zout
- olie
- (natuurlijke) kleurstof (*chocolademelkpoeder, paprikapoeder of poedersuiker bijvoorbeeld*)
- grote mengkom
- bakjes
- lepel
- water
- maatbeker

Wat heb je nodig voor het maken klei voor de doelgroep 6-12 jaar?

Voor een grote bal klei heb je het volgende nodig

- 100 gram bloem
- 70 gram zout
- 2 eetlepels citroensap
- 125 ml water
- 1 eetlepel olie (babyolie of slaolie)
- optioneel: 2 eetlepels voedselkleurstof
- (steel)pan
- houten spatel
- fornuis

Ontwikkelingsgebieden stimuleren

Het kind voelt de zelfgemaakte klei in zijn handen en speelt hiermee (**sensomotorische ontwikkeling**). De klei heeft verschillende soorten kleuren. Benoem samen deze kleuren en de vormen die het kind maakt (**cognitieve ontwikkeling**). Met de **fijne motoriek** maakt het kind verschillende vormen van de klei. Het kind doet dit naar eigen inzicht. Dit stimuleert de **beeldende expressie**. Het kind probeert deze activiteit **zelfstandig** uit te voeren.

Wat gaan we doen?

In dit draaiboek vind je twee mogelijkheden om klei te maken. Eén mogelijkheid is geschikt vanaf peuterleeftijd en de andere mogelijkheid is meer geschikt voor kinderen vanaf 6 jaar. Bij de mogelijkheid vanaf 6 jaar wordt namelijk een fornuis gebruikt.

Deze klei is ongeveer 1 maand houdbaar als je dit in een luchtdichte doos of bak bewaart. Naast het feit dat het geweldig leuk is om te maken, is het ook een stuk hygiënischer! De praktijk wijst vaak uit dat kant-en-klare speelklei erg lang gebruikt wordt en hier dus veel bacteriën op achterblijven. Als jullie dit één keer per maand zelf maken kunnen jullie dit telkens weer vervangen. Leuk, leerzaam én frisser.

Tip: pas de klei telkens aan op het **thema** waar jullie mee werken. Maak je klei tijdens de sinterklaasperiode? Voeg dan wat speculaaskruiden* toe. Tijdens de kerstperiode kun je ervoor kiezen om bruine voedingskleurstof en/of cacaopoeder* toe te voegen zodat het net op koekjesdeeg lijkt. Wat glitters erdoor zorgt voor een speciaal en feestelijk effect!

*Vertel de kinderen dat deze klei niet eetbaar is. Het zou kunnen zijn dat het zo lijkt, als het lekker ruikt of op koekjesdeeg lijkt.

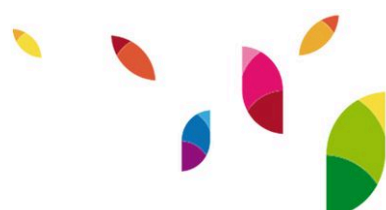
Vorbereiding

- Check of jullie de benodigdheden op de locatie hebben liggen. Als dit niet zo is kun je samen met de kinderen de ingrediënten in huis halen.
- Voor de 6-12 variant: kies of je slaolie of babyolie wilt gebruiken. Het geeft hetzelfde effect maar babyolie zorgt voor een andere geurbeleving en sensorische ervaring.
- Wil je de klei aanpassen op het thema waarmee je werkt? Wees creatief en kijk welke toevoegingen je hiervoor kunt gebruiken. Glitters, voedingskleurstof of misschien ander materiaal? Verzamel dit!

Aan de slag!

Leeftijd: 2-12 jaar

- Doe 225 ml water in een bakje.
- Voeg in het bakje een (natuurlijke) kleurstof toe. Dit kan bijvoorbeeld chocolademelkpoeder, paprikapoeder of poedersuiker zijn.
- Schenk een halve eetlepel olie in het bakje.
- Vermeng vervolgens 300 gram bloem met 150 gram zout in het bakje.
- Meng alles goed door elkaar heen met een lepel. Dit kun je ook in een grote mengkom doen wanneer je dit handiger vindt.
- Tenslotte strooi je wat bloem op je tafel of aanrecht en rol je de klei er doorheen. Kneed het goed door!
- Klaar! Bewaar de klei in een goed afsluitbare doos of bak.

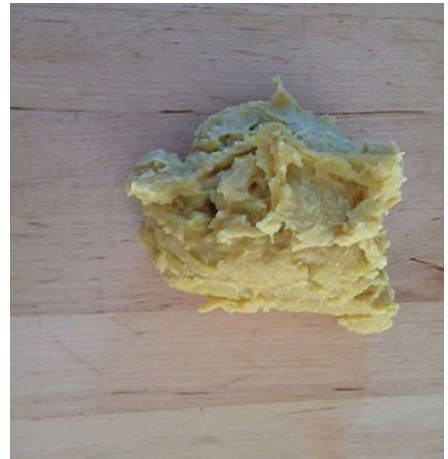

Aan de slag!

Leeftijd: 6-12 jaar

Veiligheidswaarschuwing: laat de kinderen dit nooit alleen doen! Blijf er altijd bij.

- Doe alle ingrediënten in de pan. Zet het daarna op het fornuis en roer het door elkaar.
- Blijf roeren totdat het een bal begint te worden. Hierdoor wordt het steeds minder glanzend en wordt het goed droog. Het is belangrijk om goed te blijven roeren! Anders brandt het aan.
- Zodra het een droge bal is geworden haal je deze voorzichtig uit de pan (het is **heet!**) en leg je dit op een glad oppervlak (aanrecht, tafel). De pedagogisch medewerker kneedt het hierna een paar keer goed door (pas op: **warm!**)
- Hierna is de klei klaar om te gebruiken! Bewaar de klei in een goed afsluitbare doos of bak.

Leuke toevoeging

Aangezien deze klei regelmatig vervangen moet worden is het leuk om zo nu en dan wat extra materialen aan de klei toe te voegen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan maïskorrels, boutjes en moertjes, knopen, kraaltjes en pasta. Dit zorgt voor een andere sensorische ervaring en prikkelt de fantasie van de kinderen. Je kunt deze materialen toevoegen zodra de klei helemaal klaar is.

Is de klei plakkerig (geworden)?

Als de klei plakkerig is of plakkerig wordt nadat ermee gespeeld wordt kan het verschillende redenen hebben. We zetten een aantal suggesties voor je op een rij:

- **Minder water:** probeer tijdens het toevoegen van het water eerst iets minder water te gebruiken. Als de klei dan toch meer water nodig heeft kun je het altijd nog toevoegen. Ook kun je, bij het toevoegen van kleurstof, ervoor kiezen om de kleurstof al toe te voegen aan het water. Op die manier voeg je niet meer dan de aanbevolen hoeveelheid vocht toe.
- **Verhitten:** zorg ervoor dat je de klei voldoende verhit! Hierdoor verdampt het overtollige water en wordt de klei minder vochtig. Je mag dus echt doorroeren totdat de klei net niet aanbakt. Als de klei klaar is kun je het ook heel kort in de magnetron doen. Pas daar wel mee op, de klei is en wordt dan erg warm.
- **Extra bloem:** als de klei na het verhitten nog steeds plakkerig is, kun je ervoor kiezen om een beetje extra bloem toe te voegen en dit er goed doorheen te kneden.
- **Blijven kneden:** blijven kneden is altijd een goed idee! Net als bij het bereiden van eetbaar deeg zorgt kneden ervoor dat de plakkerigheid (deels) verdwijnt.
- **Opbergen:** een plastic bak is beter dan een plastic zak. Klei gaat vaak 'zweten' als het in een zak wordt bewaard.

Bron:

- <https://jufbianca.nl/2011/10/zelfgemaakte-klei/>
- <https://www.ladylemonade.nl/zelf-klei-maken-recept-hoe-bewaren/>

